

● *Signalementen Week 16*

Kort en goed (of niet)

Luc Devoldere

Zwerven langs de limes – De randen van het Romeinse Rijk
Athenaeum;
430 pagina's;
€ 27,50.

Luc Devoldere schuwt het grote gebaar niet.

De limes is populairder dan ooit. Deze oude grens tussen Romeins en niet-Romeins gebied is in onze noordelijke streken in 2021 uitgeroepen tot Unesco Werelderfgoed. Dus zijn er wandelroutes, fietsroutes, musea. En boeken. Maar **Zwerven langs de limes** van de Vlaamse schrijver en classicus Luc Devoldere gaat nauwelijks over de limes. Praktische informatie ontbreekt en Devoldere is zeker geen archeoloog. De limes is hier aanleiding voor een culturele 'Tour d'Europe' langs de grenzen van het Romeinse Rijk. De beweging is grofweg oostwaarts, van *Hadrian's Wall* en Nederland (helaas kort afgedaan), richting Donau en Zwarte Zee. En dan via Egypte

en Noord-Afrika weer westwaarts.

Maar eigenlijk gaat dit boek alle kanten op, het is grenzeloos. Devoldere biedt de lezer een brede waaier aan beschouwingen over zowat alles wat hem boeit, oud of nieuw, limes of niet. Keizer Wilhelm II in Doorn past erin, maar ook het vreemdelingenlegioen, teksten van Bob Dylan en Dostojevski, Rome, moderne kunst. Serieus over de grens vond ik twee door de auteur verzonden brieven van keizer Marcus Aurelius en de filosoof Pyrrho. In tijden van nepnieuws is zoiets ongewenst. Dit is een boek dat het grote gebaar niet schuwt. En dat, via een omweg, een soort cultureel egodocument oplevert. Wie erin wil meegaan, wordt vermaakt op niveau.

Vincent Hunink